

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

Michał Serzycki

Warszawa, dnia 31 października 2007 r.

GI-DEC-DOLiS-233/07

DECYZJA

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), art. 12 pkt 2, art. 22, art. 23 ust. 1 pkt 2 i 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) w zw. z art. 3 ust. 4 pkt 2, art. 3 ust. 5 pkt 1 i 2 oraz art. 3 ust. 7 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. z 2003 r. Nr 124, poz. 1151 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wniosku X o ponowne rozpatrzenie sprawy jego skargi na udostępnienia jego danych osobowych przez ubezpieczyciela A na rzecz Ubezpieczyciela B, rozstrzygniętej decyzją Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia 21 sierpnia 2007 r.

utrzymuję w mocy zaskarżoną decyzję.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga X zam. w zwanego dalej również Skarżącym, dotycząca udostępnienia jego danych osobowych przez A., z na rzecz B z siedzibą w Warszawie przy Skarżący wskazał, iż w dniu 10 lipca 2006 r. zgłosił w A szkodę. Następnie (pismem z dnia 26 lipca 2006 r.) Skarżący powiadomił A że odrębnie zgłosił szkodę z tytułu odpowiedzialności cywilnej jej sprawcy w B. oraz, że nie dochodzi odszkodowania od A Pismem z dnia 14 września 2006 r. (kopia pisma w aktach sprawy) X został poinformowany przez A o przesłaniu „akt szkody nr w celu dalszej windykacji zgodnie z właściwością” – do B. A wyjaśnił przy tym, że przedmiotowe przekazanie akt szkody innemu zakładowi ubezpieczeń związane jest z faktem, iż sprawca zdarzenia jest osobą

ubezpieczoną w tym właśnie zakładzie. Powyższa okoliczność nie uzasadnia jednak - w ocenie X – przekazania przez A na rzecz B akt szkody zawierających jego dane osobowe, bez jego zgody. Jak podkreślił Skarżący „(...) okoliczność, że sprawca szkody ma być ubezpieczony w innym zakładzie ubezpieczeń nie usprawiedliwia samowolnego dysponowania moimi danymi osobowymi (...)”. Zdaniem Skarżącego działanie A jest niezgodne z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.). Wskazując na powyższe, Skarżący wniósł, aby Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych nakazał usunięcie ww. uchybień - tj. zwrot akt sprawy do A i usunięcie przez B. jego danych osobowych uzyskanych z przekazanych mu przez A. akt sprawy.

W celu ustalenia okoliczności przedmiotowej sprawy Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wszczął postępowanie administracyjne. Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego dokonano następujących ustaleń:

1. X w dniu 30 stycznia 2006 r. zawarł umowę ubezpieczenia z A w zakresie AC, OC, NW, Assistance o na okres od dnia 3 lutego 2006 r. do dnia 2 lutego 2007 r.
2. W dniu 8 lipca 2006 r. X był uczestnikiem kolizji drogowej. Będąc osobą poszkodowaną w wyniku powyższej kolizji, a zarazem ubezpieczoną w A w zakresie AC, Skarżący w dniu 10 lipca 2006 r. złożył w A zawiadomienie o szkodzie w jego pojeździe wnosząc zarazem o „(...) wypłacenie odszkodowania w warunkach odpowiedzialności sprawcy szkody (...)” oraz o „(...) pokrycie kosztów naprawy samochodu zaliczkowo z mojego {Skarżącego} ubezpieczenia auto casco /AC/ (...)” (kopia pisma w aktach sprawy).
3. W dniu 11 lipca 2006 r. X zgłosił ww. szkodę w B - będącym ubezpieczycielem sprawcy kolizji. W tym celu Skarżący wypełnił formularz „Zgłoszenie szkody komunikacyjnej” – kopia formularza w aktach sprawy.
4. Pismem z dnia 31 lipca 2006 r. Skarżący powiadomił A o zgłoszeniu szkody w B, wobec czego wskazał: „(...) proszę o nie wypłacanie odszkodowania przez A (...)” (kopia pisma w aktach sprawy).
5. Wraz z pismem z dnia 14 września 2006 r. (kopia pisma w aktach sprawy) A przekazał akta szkody powstałej w wyniku opisanej (w pkt 1) kolizji - B „(...) w celu dalszej likwidacji {szkody} zgodnie z właściwością (...)”. O powyższym przekazaniu akt, A. powiadomił Skarżącego.
6. Od chwili zgłoszenia przez X w A szkody z auto casco (pkt 2) do chwili ustalenia sprawcy tej szkody, A wykonał wstępne czynności ubezpieczeniowe związane z jej likwidacją. A. podkreślił, że wobec późniejszego ustalenia, iż sprawca szkody był ubezpieczony w B czynności te zostały wykonane przez A na rzecz B Dokumentacja dotycząca szkody została zatem przesłana przez A. do B jednocześnie z żądaniem zapłaty należnego A wynagrodzenia (kopia pisma z dnia 14 września 2006 r. zawierającego przedmiotowe żądanie - w aktach sprawy).
7. W dniu 5 lipca 1991 r. A i B zawarły porozumienie co do zasad wzajemnej współpracy w zakresie obsługi likwidacji szkód z obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów (kopia

porozumienia w aktach sprawy). Zgodnie z pkt 4 aneksu do powyższego porozumienia z dnia 23 kwietnia 1992 r. zmieniający jego § 5, za czynności likwidacyjne, ograniczające się do przeprowadzenia postępowania dotyczącego ustalenia stanu faktycznego wypadku, określenia rozmiaru szkody i zasadności roszczeń, bez ustalania ich wartości, wynagrodzenie wynosi 80 zł. (po denominacji).

Decyzją administracyjną z dnia 21 sierpnia 2007 r. Generalny Inspektor odmówił uwzględnienia wniosku Skarżącego.

W dniu 5 września 2007 r. do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęło pismo X z dnia 31 sierpnia 2007 r. stanowiące wniosek o ponowne rozpatrzenie niniejszej sprawy. W treści przedmiotowego pisma X zarzucił Generalnemu Inspektorowi, iż: „(...) Dowolne jest powoływanie się w zaskarżonej decyzji na treść artykułu 23 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych. Nie została wykazana niezbędność danych osobowych znajdujących się w aktach szkody A do rozpoznania zgłoszenia szkody przez drugi zakład ubezpieczeń (...) Brak było /jest/ podstaw do domniemania niezbędności omawianych danych dla działalności B (...)”. Ponadto, zdaniem Skarżącego

„(...) wadliwe jest powoływanie się w decyzji na przepis artykułu 3 ustęp 7 ustawy o działalności ubezpieczeniowej. Omawiane akta szkodowe /zawierające dane osobowe/ powstały bowiem wyłącznie na skutek mojego zgłoszenia w celu dochodzenia odszkodowania od A. Nie nastąpiło to natomiast na wniosek innego zakładu ubezpieczeń lub w wyniku porozumienia między zakładami ubezpieczeń (...)”. Skarżący nie zgodził się również z oceną Generalnego Inspektora, iż kwestionowane udostępnienie jego danych osobowych przez A. na rzecz B było niezbędne dla wypełniania prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych – tj. (w niniejszej sprawie) dla dochodzenia przez A roszczeń z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej – tym samym zaś, że znajdowało ono prawne uzasadnienie w art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy o ochronie danych osobowych. Jak bowiem podkreślił X: „(...) Ewentualność wykonania zobowiązania mogła być wykazana np. fakturą. Ma tu znaczenie, że roszczenie przysługiwało wobec osoby trzeciej a nie wobec osoby, której danymi dysponowano (...)”. Skarżący zaznaczył ponadto: „(...) Ubocznie podnieść należy zwłokę w rozpoznaniu mojej sprawy. Z uchybieniem treści art. 35 § 3 kpa załatwianie sprawy trwało dotąd prawie jedenaście miesięcy”.

Po ponownym zapoznaniu się z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje:

Na wstępie ponownie podkreślić należy, że przesłanki dopuszczalności przetwarzania danych osobowych wymienione enumeratywnie w art. 23 ust. 1 pkt 1–5 ustawy o ochronie danych osobowych są równorzędne, wobec czego spełnienie którejkolwiek z nich usprawiedliwia przetwarzanie danych. Błędny jest zatem wniosek Skarżącego, iż fakt, że nie wyraził zgody na udostępnienie dotyczących go danych osobowych (zawartych w aktach szkodowych) przez A na rzecz B (brak przesłanki z art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy) dowodzi nielegalności tego udostępnienia.

Generalny Inspektor podtrzymuje swoje stanowisko wyrażone w kwestionowanej decyzji, iż rzeczne udostępnienie danych osobowych Skarżącego znajdowało prawne uzasadnienie w art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy – stosownie do brzmienia którego przetwarzanie danych jest dopuszczalne wówczas, gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa.

Ponownie wskazać należy, że zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. z 2003 r. Nr 124, poz. 1151 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą ubezpieczeniową, przez działalność ubezpieczeniową rozumie się wykonywanie czynności ubezpieczeniowych związanych z oferowaniem i udzielaniem ochrony na wypadek ryzyka wystąpienia skutków zdarzeń losowych. Stosownie do art. 3 ust. 4 pkt 2 w zw. z ust. 3 pkt 1 ustawy ubezpieczeniowej czynnością ubezpieczeniową jest również wypłacanie odszkodowań i innych świadczeń należnych z tytułu umów ubezpieczenia. Z kolei w myśl art. 3 ust. 7 ww. aktu prawnego czynności, o których mowa w ust. 4 pkt 2 (j.w.) i pkt 5 (prowadzenie postępowań regresowych oraz postępowań windykacyjnych związanych z wykonywaniem umów ubezpieczenia, reasekuracji oraz gwarancji ubezpieczeniowych) oraz ust. 5 pkt 1 (ustalenie przyczyn i okoliczności zdarzeń losowych) i pkt 2 (ustalenie wysokości szkód oraz rozmiaru odszkodowań oraz innych świadczeń należnych) uważa się za czynności ubezpieczeniowe także wtedy, gdy ich wykonywania podejmuje się zakład ubezpieczeń na wniosek innego zakładu ubezpieczeń, Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych lub uprawnionego z tytułu umów, o których mowa w art. 3 pkt 1, także gdy umowy te zawarte są z innym zakładem ubezpieczeń.

Jak wynika z materiału dowodowego sprawy, w wyniku zgłoszenia przez Skarżącego szkody powstałej na skutek kolizji drogowej w A (w dniu 10 lipca 2006 r.), A dokonał wstępnych czynności ubezpieczeniowych określonych w art. 3 ust. 5 pkt 1 i 2 ustawy ubezpieczeniowej, którymi są ustalenie przyczyn i okoliczności zdarzeń losowych i ustalenie wysokości szkód oraz rozmiaru odszkodowań. W ocenie Generalnego Inspektora do powyższych czynności A uprawniony był na podstawie powołanego wyżej art. 3 ust. 7 ustawy ubezpieczeniowej w zw. z porozumieniem zawartym przez A i B w dniu 5 lipca 1991 r. Mając na uwadze, iż w dniu 11 lipca 2006 r. Skarżący zgłosił szkodę w B a następnie (w dniu 31 lipca 2006 r.) złożył w A wniosek o niewypłacanie odszkodowania przez A., A był także upoważniony – w oparciu o omawiany przepis art. 3 ust. 7 ustawy ubezpieczeniowej – do udostępnienia danych osobowych Skarżącego utrwalonych w aktach szkody na rzecz B – jako pomiotu obowiązującego do dokonania dalszych czynności ubezpieczeniowych (w tym do wypłaty odszkodowania).

W uzasadnieniu kwestionowanej decyzji z dnia 21 sierpnia 2007 r. Generalny Inspektor szeroko wyjaśnił, na jakiej podstawie ocenił łączące A i B porozumienie z dnia 5 lipca 1991 r. (porozumienie opisane w pkt 5 uzasadnienia faktycznego przedmiotowej decyzji) jako tożsame z wnioskiem o dokonanie czynności, o których mowa w art. 3 ust. 5 pkt 1 i 2 ustawy ubezpieczeniowej. Wobec wątpliwości Skarżącego w tym zakresie ponownie jednak wskazać należy, że w toku prowadzonego postępowania wyjaśniającego Generalny Inspektor zwrócił się do Komisji Nadzoru Finansowego – jako organu sprawującego nadzór nad zakładami ubezpieczeń, wykonującymi działalność ubezpieczeniową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - o wykładnię art. 3 ust. 7 ustawy ubezpieczeniowej.

W odpowiedzi na powyższe, w piśmie z dnia 13 lipca 2007 r. (znak: DPP/023/527/2/07/DM-2661 – pismo w aktach sprawy) Zastępca Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego poinformował, iż: „(...) istotą regulacji zawartej w art. 3 ust. 7 ustawy ubezpieczeniowej jest dopuszczenie możliwości zlecenia przez zakład ubezpieczeń wykonania niektórych czynności ubezpieczeniowych innemu zakładowi ubezpieczeń, nie będącemu stroną umowy ubezpieczenia, w związku z wykonywaniem której czynność ubezpieczeniowa jest dokonywana. Przepis przesądza nadto, że w takim przypadku dana czynność nie traci charakteru ubezpieczeniowej (...). Nie powinno budzić wątpliwości, że kwestie zlecenia wykonania czynności ubezpieczeniowych pozostają w domenie prawa cywilnego. Z tego względu należy uznać, iż dopuszczalna jest każda prawem przewidziana forma współpracy pomiędzy zakładami ubezpieczeń, w tym stosunek prawny o charakterze ciągłym. Wyraz „wniosek” powinien być rozumiany w przedmiotowym przypadku potocznie, jako inicjatywę jednego zakładu ubezpieczeń skierowaną do drugiego w przedmiocie zlecenia wykonania czynności ubezpieczeniowej. Inicjatywy takie Inter Partes mogą być uregulowane, jak już stwierdzono wyżej, w dowolny dopuszczony przez prawo sposób. Stwierdzić zatem należy, że w świetle wykładni językowej oraz systemowej nie ma podstaw do uznania, iż przedmiotem regulacji art. 3 ust. 7 ustawy o działalności ubezpieczeniowej jest procedura zlecenia wykonania czynności ubezpieczeniowej, przewidująca konieczność złożenia wniosku o określonych walorach formalnych”.

Dokonanie wstępnych czynności ubezpieczeniowych w określonej sprawie – tj. w sprawie, w której poszkodowanym był X - przez A na rzecz B. – na podstawie omówionego art. 3 ust. 7 ustawy ubezpieczeniowej oraz łączącego wskazane podmioty porozumienia z dnia 5 lipca 1991 r. - a zatem realizacja uprawnienia wynikającego z przepisów obowiązującego prawa – w oczywisty sposób wiąże się z koniecznością udostępnienia pomiotowi dla którego dokonano tych czynności (B) danych osobowych poszkodowanego. Uzyskawszy powyższe informacje B mogło podjąć dalsze czynności ubezpieczeniowe. Generalny Inspektor prawidłowo ocenił zatem kwestionowane udostępnienie danych osobowych Skarżącego jako uprawnione w świetle art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych. Na marginesie podkreślić należy, że całkowicie bezpodstawne jest twierdzenie Skarżącego, iż: „(...) niezbędność danych osobowych /o których mowa jest w omawianym przepisie/ dotyczyć może li tylko podmiotu, któremu te dane zostały udostępnione (...)”. Literalne brzmienie omawianego przepisu w żadnym razie nie uzasadnia takiej interpretacji. Ustawa stanowi wyłącznie o niezbędności przetwarzania danych z punktu widzenia „zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa”. W przypadku badania legalności udostępnienia danych w kontekście ewentualnego zaistnienia przesłanki z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych, w pełni uprawnione jest zatem ustalanie zarówno tego, czy udostępnienie danych było konieczne dla realizacji obowiązku bądź uprawnienia spoczywającego na udostępniającym, jak i tego, czy było to niezbędne dla realizacji obowiązku bądź uprawnienia pozyskującego dane. W niniejszej sprawie należy ponadto podkreślić, że art. 3 ust. 7 ustawy ubezpieczeniowej kształtuje w równym stopniu uprawnienia podmiotu, który dokonuje wstępnych czynności ubezpieczeniowych, jak i tego, na rzecz którego są one dokonywane.

W decyzji z dnia 21 sierpnia 2007 r. słusznie zauważono, że dokonawszy wstępnych czynności ubezpieczeniowych określonych w art. 3 ust. 5 pkt 1 i 2 na rzecz B, A miał prawo zażądać

od B wynagrodzenia za nie - w wysokości określonej w zawartym pomiędzy tymi podmiotami porozumieniu. Niezbędne było w tej sytuacji przesłanie akt szkody - na dowód dokonania wskazanych wstępnych czynności ubezpieczeniowych. Przesyłając przedmiotowe akta, A. dążył więc do realizacji prawnie usprawiedliwionego celu jakim jest dochodzenie roszczenia z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, spełniając w ten sposób przesłankę legalizującą przetwarzanie danych osobowych z art. 23 ust.1 pkt 5 w zw. z art. 23 ust. 4 pkt 2. Generalny Inspektor nie podziela zatem stanowiska X o zbędności przekazania jego danych osobowych utrwalonych w dokumentacji z przeprowadzonych wstępnych czynności ubezpieczeniowych przez A. na rzecz B na potrzeby wskazanych rozliczeń.

Akcentując ponownie autonomiczny i niezależny charakter każdej z przesłanek wymienionych w art. 23 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych (co oznacza, że spełnienie choćby jednej z nich pozwala uznać przetwarzanie danych za prawnie dopuszczalne) zauważyć należy, że B wykorzystał pozyskane od A dane osobowe wyłącznie w celu zrealizowania obowiązku wynikającego z przepisu prawa, którym jest wypłata odszkodowania – zgodnie z art. 3 ust. 4 pkt. 2 ustawy ubezpieczeniowej, jak również realizacji prawnie usprawiedliwionego celu jakim jest dochodzenie przez A roszczeń z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

Reasumując, sformułowany przez Skarżącego zarzut nieuprawnionego udostępnienia jego danych osobowych przez A. na rzecz B został prawidłowo oceniony przez Generalnego Inspektora jako bezzasadny. W konsekwencji żądanie Skarżącego dotyczące nakazania B zaprzestania przetwarzania jego danych osobowych zawartych w kwestionowanej dokumentacji nie mogło zostać uwzględnione. Co dotyczy się żądania Skarżącego o nakazanie B. „zwrotu akt do A.” nadmienić należy, że nawet przy uznaniu zarzutu Skarżącego za zasadny Generalny Inspektor nie byłby władny go spełnić – wszelkie kompetencje, w jakie został wyposażony - jako organ do spraw ochrony danych osobowych - dotyczą bowiem tychże danych (informacji), a nie nośników, na których zostały one utrwalone (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 10 października 2005 r.; sygn. akt: II SA/Wa 825/05).

Odnosząc się do podniesionego przez X ubocznie zarzutu naruszenia art. 35 § 3 Kpa (stosownie do którego załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania, zaś w postępowaniu odwoławczym – w ciągu miesiąca od dnia otrzymania odwołania) wskazać należy, iż organ podejmował wszelkie czynności bez zbędnej zwłoki – jak wymagają tego przepisy Kpa. Należy przy tym zwrócić uwagę, iż stosownie do brzmienia art. 35 § 5 Kpa, do terminów określonych w przepisach poprzedzających nie wlicza się terminów przewidzianych w przepisach prawa dla dokonania określonych czynności, okresów zawieszenia postępowania oraz okresów opóźnień spowodowanych z winy strony albo z przyczyn niezależnych od organu. Jak zatem wynika z powyższego, konieczność oczekiwania przez Generalnego Inspektora na uzyskanie dowodów doręczenia stronom wezwań do złożenia pisemnych wyjaśnień odnośnie okoliczności sprawy i dowodów na ich poparcie, czy też niezależne od organu opóźnienia przy składaniu rzeczonych wyjaśnień, nie mogą być więc traktowane jako świadczące o opieszałości Generalnego Inspektora.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Decyzja niniejsza jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), w związku z art. 13 § 2, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 z późn. zm.), od niniejszej decyzji stronie przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (na adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa).